

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. De Dismembratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

CAPUT SECUNDUM.

De dismembratione, divisione, suppressione, & extinctione Beneficiorum.

PARAGRAPHVS I.

De Dismembratione.

Questio 946. Quid sit Dismembratio?

Espondeo: Est separatio tantum aliquorum fructuum & reddituum beneficii ab ipso beneficio, ut alteri beneficio vel pio loco applicentur. Castrop. de benef. d. 6. p. 90. §. 10. n. 1. Garc. p. 12. c. 3. n. 1. Et hinc per eam non extinguitur titulus beneficii; sed hic intactus & indivisus permanet apud Rectorem beneficii, à quo fructus aliqui separantur. AA. iidem II. cit. et si per eam alteretur beneficium seu Ecclesia, diminuatque in bonis & redditibus suis. Garc. loc. cit. nu. 1. Unde etiam, dum fructus alicujus beneficii uniuntur alteri, remanente beneficio penes suum Rectorem, non tam est unio, quam dismembratio, Garc. l. c. n. 2. Et hinc patet, qualiter dismembratio distinguatur à divisione beneficii; cum per eam, ut dictum, titulus non dividatur, sed eo manente indiviso, pars fructuum ab eo separatur; divisio autem beneficii sit, dum ipse titulus beneficii simul dividitur, & de uno fiunt plura beneficia, v. g. ex una Parochiali duæ; ex uno Canonicatu duo (vel etiam, ut Castrop. Canonicatus, & portio) Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. nu. 17. Castrop. loc. cit. n. 3. Garc. p. 12. c. 4. n. 1.

Questio 947. Dismembratio an, & qualiter prohibita, vel permessa?

1. **R**espondeo primo: Dismembratio quorumvis beneficiorum jam dudum prohibita fuit in Concilio Turonensi. c. majoribus. & c. ius. de prob. Lott. l. 1. q. 28. nu. 2. Quia divisiones & dismembrationes Ecclesiarum redolent, & in jure censentur species formalis, & vera alienationis prohibita cadentis sub dispositione Extravag. Ambrosiæ. de reb. Eccl. non alien. Card. de Luca. de Regular. d. 5. n. 4. & d. 25. n. 4. & d. 27. n. 4. ubi: Regulariter dismembratio dicitur prohibita alienatio, quæ cadit sub Extrav. Ambrosiæ. Non tamen ita prohibita est dismembratio & odiosa in jure, quam unio extinctiva tituli. Lott. l. 2. q. 28. n. 31. de quo paulo inferius, ubi, an cadat sub Regula revocatoria unionum.

2. Respondeo secundo: Tamen permessa est ex causa legitima. c. ad audientiam. de Eccles. adif. Lott. loc. cit. n. 3.

Questio 948. An, & quid possit Episcopus circa dismembrationes faciendas?

1. **R**espondeo primo: Episcopus, aut alter inferior Papæ non potest facere, seu auctorizare dismembrationem sine legitima causa. Card. de

Luca. de Regular. d. 64. n. 9. Lott. cit. q. 28. n. 43. dum verò adest legitima causa, potest id Episcopus. Castrop. loc. cit. n. 1. dum autem Tond. loc. cit. p. 3. c. 36. n. 4. ait, non esse licitum Episcopo beneficium dismembrare vel dividere, nec ex uno duo facere, loquitur de dismembratione beneficii curati. Hinc

2. Respondeo secundo: Non potest Episcopus Parochialem, seu beneficium curatum dismembrare; ita ut redditus ab ea separati applicentur beneficio simplici erecto, vel erigendo. Tond. loc. cit. Castrop. loc. cit. n. 2. vetat enim Trident. sess. 25. c. 16. converti beneficium curatum in simplex hæc verbis: Statuit SS. Synodus, ut Ecclesiastica beneficia secularia, quocunque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæ institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignatâ Vicario congruâ portione non convertantur non obstantibus quibuscunque gratis &c. Declaravitque S. Congregatio hoc ipsum intelligi quoque debere etiam in parte fructuum. Castrop. loc. cit. Garc. p. 12. c. 2. n. 87.

3. Respondeo tertio: Neque etiam Episcopus separare potest seu dismembrare ab Ecclesia Parochiali beneficia simplicia, seu Oratoria ei unita, tametsi separatis Parochialis non egeret; quis esset Parochialem ex parte in simplicem convertere contra Trident. loc. cit. Garc. loc. cit. id ipsum quoque à S. Congregat. decisum referens Castrop. loc. cit. citans insuper Riccium in pr. fori Eccles. decis. 492. editionis 1. & edit. 2. resol. 383. n. 6. & 7.

Questio 949. An dismembratio requirat necessarium causam, & solemnitatem?

Respondeo affirmative. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. nu. 17. ubi, quod dismembratio fieri non potest nisi subsistente causâ, & cum solemnitatibus requisitis, citat decis. Rota 6. nu. 1. & seq. p. 7. recent. Et quidem eadem causâ, eademque solemnitates intervenire debent, quæ in alienatione rerum Ecclesiæ requiruntur. Castrop. loc. cit. Garc. cit. c. 3. n. 3. ubi, quod eadem causâ & solemnitates requirantur in dismembratione, quæ in unione. Lott. l. 1. q. 28. n. 4. ubi, quod in dismembratione tanquam in alienatione rei Ecclesiæ exigatur & causâ, & solemnitatis concursus. Card. de Luca. de Regular. d. 5. n. 4. ubi: divisiones & dismembrationes omnes, & fortè majores solemnitates exigunt cum iustitia causâ necessitatis vel utilitatis, eo modo, qui in formalibus alienationibus desideratur. Et ibid. d. 64. n. 9. ubi: divisio, vel suppressio, aut dismembratio, aut alia concessio Ecclesiarum redolent prohibitam alienationem, quæ ab Episcopo, vel alio Prelato fieri non potest absque copulativo consensu solemnitate, & iusta causâ. Cortad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. ubi: Dismembratio fructuum nullo modo fieri debet, nisi adhibitis debitis requisitis & solemnitatibus ad illius validitatem, una cum iusta causâ, cum ipsa causâ requirantur ac solemnitates in hujusmodi dismembratione.

membraione, qua adhiberi debent in alienatione rerum Ecclesie, citat pro hoc Franc. in c. 1. n. 5. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Quaestio 950. An, & qualiter auctoritas Apostolica suppleat defectum causae, & solemnitate in dismembratione facta hac auctoritate, aut in vim illius à Delegato Papae, aut Visitatore, aut cum beneplacito Apostolico?

1. Respondeo primò: Etsi dubium non sit, quin Papa ex plenitudine potestatis, & supremi, quod habet, in beneficiis dominii facere possit valide ejusmodi dismembrationes, non solum absque omni solemnitate, sed & absque causa. Lott. l. 1. q. 28. nu. 161. loquens quidem de unione, ob identitate tamen rationis idem locum habet in dismembratione. Etsi etiam beneplacitum Apostolicum (intelligi videtur, etiam non procedens ex illa absolutissima potestate, seu, ut loqui solemus, ex plenitudine potestatis, quamvis alias Lott. l. 1. q. 36. n. 116. dicat de Papa, quod de potestate ordinarii consensum alterius supplere nequeat) suppleat solemnitates, de quo mox, non tamen supplet causam. Card. Luca. de benef. d. 45. nu. 10. ubi loquens de dismembratione ait: *Ex conclusione in materia alienationis bonorum, vel jurium Ecclesie recepta beneplacitum Apostolicum supplet solemnitates, non autem causam ex deductis per Gregor. Et Adden. decis. 113. n. 8. & 11. & alios passim & d. 47. n. 11. ubi: auctoritas Apostolica supplet consensum Capituli aliisque solemnitates, sine quibus Ordinarius, etiam accedente causa, ad hujusmodi actus procedere non potest; sed non supplet causam.* Unde in hoc puncto dicendum videtur de nullitate dismembrationis factae etiam à Papa ob falsam causam, quod supra dictum de unione. Neque contrarius videtur Lott. cit. q. 28. n. 161. ubi, quod necessitas causae non teneat Papam, quia loquitur tum de absoluta Papae potestate; tum de carentia causae, quae tamen est cum certa scientia praedicti alius, puta Patrono Ecclesiae &c. inferendi.

2. Respondeo secundò: Dismembratio facta per Papam non requirit ulla solemnitates, auctoritate Apostolica quascunque solemnitates suppleat. Et in specie consensum illum Capituli, quamvis addit clausula: *vocatis vocandis*: Lott. l. 1. q. 28. n. 160. Card. de Luca. loc. cit. n. 9. juxta conclusionem, ut ait, generalem in materia alienationis bonorum Ecclesiae, ut Seraph. decis. 338. nu. 8. Rotae decis. 222. p. 2. Recent.

3. Respondeo tertio: Idem est in dismembratione facta nomine Papae per Delegatum Apostolicum. Card. Luca. cit. n. 9. citans Rotam decis. 196. p. 7. Recent. Quod ipsum tamen restringit n. 11. ita ut dicat, debere talem delegatum ad illum actum habere specialem delegationem, & non sufficere generalem ad visitationem vel administrationem Ecclesiae, ut in proposito cessantis necessitatis solemnitate in actibus gestis per Legatum Apostolicum, distinguendo inter Delegatum generalem & specialem, tradit Socin. Senior in c. sicut univ. num. 105. de excess. Prel. quem citat. Idque ex ea clara & palpabili, ut ait Card. de Luca, ratione: quod ideo unio (idem est de dismembratione, quia de hac ibidem 2que agit de Luca) facta per Papam vel ejus specialem ad hoc Delegatum non servatis solemnitatibus, ac alias contra formam juris sustinetur; eo quod, cum hac consistant in jure, non au-

tem in facto, & juris ignorantia non detur in Papa, (urpote in quo ob assensum peritissimorum officialium intrat illud vulgare dictum: quod praesumatur omnia jura habere in scrutinio pectoris) faciendo, vel demandando actum cum juris dispositione incomparabilem, implicite juri derogare, aut in eo dispensare censetur. Quod ipsum tamen ait, non procedere, nisi posita certa scientia impedimenti seu incompatibilitatis, ut etiam Lott. cit. q. 28. n. 161. Unde jam etiam

4. Respondeo quarto: Visitator Apostolicus per S. Congregationem deputatus (intelligi pro visitandis Ecclesiis urbis & districtus illius) dismembrationem facere non potest sine solemnitatibus; quia praeter hoc, quod careat speciali illa delegatione, hujusmodi visitatores deputari soliti per S. Congregat. (etiam independenter à Cardinale Vicario, ut ad hoc habentem immediatam auctoritatem à Papa) imò & ipsa S. Congregatio omnia gerere dicuntur vice Papae tanquam Episcopi, & Ordinarii Urbis, non verò ut Episcopi totius orbis, & Ecclesiae universalis. Card. de Luca. loc. cit. n. 12. juncto nu. 13. & 14. ubi etiam, in quo sensu dicatur illa visitatio Apostolica. Porro illud hic observandum ex Lott. cit. q. 28. n. 77. Quod quod ad dismembrationes consuetas fieri ab una Ecclesia ad aliam ex bonis & juribus, quae constituunt certam quantitatem reddituum; quod quamvis Papa in literis eam dismembrationem positive faciat, nihilominus semper egeat talis dismembratio ministerio Executoris respectu liquidationis quantitatis, ante quam impossibile est, Ecclesiam, cui fit applicatio illa reddituum seu bonorum, possessionem acquirere, pro quo Lott. citat Bald. cons. 165. l. 4. Aymon. cons. 164. n. 2. & Romam in Casar August. fructuum. 31. Jan. 1597.

Quaestio 951. An, & qualiter causa legitima dismembrationis sit exprimenda, & justificanda?

1. Respondeo primò: Causa dismembrationis debet exprimi. Lott. l. 1. q. 28. n. 24. ubi: *quod attinet ad expressionem causae, illa ideo exigitur, ut ab ea dimetiatur iustitia dismembrationis.* Loquitur autem ibi Lott. de dismembratione Parochialis.

2. Respondeo secundò: Ex assertione Episcopi seu Ordinarii auctorizantis dismembrationem, ea non justificatur. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. ubi, quod dismembratio sit formalis alienatio, exigens ultra solemnitatem copulative etiam iustam causam extrinsecus justificandam in actis, aded, ut non sufficiat assertio ipsius Episcopi, vel Praelati dismembrationem facientis super extrajudiciali informatione; quoniam in prohibitis non deferretur assertioni facientis. Et d. 14. n. 10. juncto n. 11. ubi, quod ex Regula generali sententia debeat justificari ex actis, sine quibus nihil probat, neque statum firmat, idque praecipue, dum sumus in prohibitis, & in specie in terminis dismembrationis, ut sententis vel aliis assertionibus Ordinariorum non sit deferendum absque justificatione, ut Ottoboni, decis. 6. n. 13. & late decis. 224. p. 10. Recent. nu. 7. Idem docet Lott. cit. q. 28. nu. 33. his verbis: *quod ad veritatem causae, ea non habet pendere ex assertione partium, vel etiam ipsius Episcopi, aut alterius dismembrationis auctorizantis; sed debet de ea positive constare ex processu de super facto: quamvis non sit necessarius processus scrupulosus secundum juris subtilitatem, sed sufficit simplex processus.* Unde quod ad ipsam causam

causam difmembrationis vel divisionis Parochie, sufficit pro eius verificatione accessus Ordinarii ad locum, & illius inspectio, debent tamen hæc omnia in actis publicis reduci, aliàs non stare iudicis assertioni; quod locum ipsum vidisset, & negotium in statu tali reperisset. eadem ferè ex Lott. excipit Corrad. pr. benef. l. 3. c. 3. num. 8.

Questio 952. An, & qualiter dicta causa & solemnitates præsumantur in dubio?

Respondeo primò: Pro inducenda præsumptione solennitatis extrinsecæ adhibita in difmembratione, quam possessor allegat, sufficit tempus 30. annorum, non tamen minus. Lott. l. 1. q. 28. n. 38. citans Imol. in c. pervenit. n. 10. & 13. de empt. & vendit. & Rotam in Elborensi. difmemb. 18. Decemb. 1600. Quod ipsum tamen limitat ibid. modo tamen proberur consensus illius, de cuius præiudicio agitur, ut rectè ait, advertisse Menochium l. 3. præsump. 132. n. 64. sic exponendo cir. c. pervenit Limitati di ipsum ulterius n. 42. ita ut sublatà causà necessarià, seu non apparente de causa legitima, actus evidenter maneat minus solennis, ac consequenter non admitteret præsumptionem solennitatis ex tempore aliquo. Sed neque supposito defectu causæ, ex cursu temporis induci posse præsumptionem, auctoritatem Episcopi, aut alterius Papæ inferioris intervenisse; cum inferior non possit difmembrare, aut difmembrationem auctorizare sine causâ, ait Lott. nu. 43. Neque etiam auctoritatem Papæ, ut idem nu. 44. cum nullus lapsus temporis sufficiat pro inducenda præsumptione auctoritatis Papæ, nisi justificata ipsius Papæ scientia circa talem difmembrationem, ut Aymon. de antiq. tempor. p. 3. in principio. n. 17. Alex. cons. 9. n. 8. l. 3. Ruin. cons. 23. nu. 19. l. 5. & alii, quos citat Lott. n. 44.

2. Respondeo secundò: Dicitur tamen tempus non sufficere pro inducenda præsumptione substantiæ ipsius actus difmembrationis, ut Aymon. loc. cit. n. 22. & consequenter nec pro inducenda præsumptione causæ illius, à qua actus ille substantiatur, & mensuram iustitiæ accipit. Lott. ibid. nu. 39. & 40. citans Natr. cons. 162. nu. 24. Et addit Lott. n. 37. Quod nisi causa sit evidens, existimare se, nullius temporis lapsum sufficere ad sustinendam difmembrationem; admittere tamen videtur Lott. n. 41. quod præsumenda sit veritas causæ allegatæ, ubicunque versamur in dubio, & cetera solennitates apparent adhibita; pro quo citat Gemina. cons. 48. nu. 6. & sic in terminis difmembrationis decitum dicens à Rota apud Seraphin. decis. 414. n. 2.

Questio 953. Quanam sit legitima causa difmembrationis?

Respondeo primò: In genere præter ea quæ dicta sunt quest. ante hanc. 4. Quod nimirum, ut AA. ibi citati, eadem causæ requirantur, quæ requiruntur ad alienationem rerum Ecclesiæ, vel etiam quæ requiruntur ad unionem faciendam, nempe requiri causam necessitatis & utilitatis Ecclesiæ. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. n. 17. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Unde dum Lott. ait cit. q. 28. n. 25. aliquando solam pinguedinem reddituum unius, & exilitatem fructuum alterius Ecclesiæ reputari iustam causam pro difmembratione, ut in casu, quo Episcopus constituit ministrum in Ecclesia Parochiali, qui adjuvet Rectorem, & ad hunc effectum illi assignat

penzionem ex redditibus Ecclesiæ loco beneficii, quod facere potest, ut Abb. in c. conuente. n. 1. & 5. de Cleric. non resid. Gamb. de off. leg. l. 5. tit. de difmemb. num. 9. & 10. & Rota apud Seraph. decis. 428. quæ, & quos citat, dum inquam, id asserit Lott. non excludit necessitatem & utilitatem illius Ecclesiæ; non enim citra necessitatem, & utilitatem evidentem, & purè tantum, quia Ecclesiæ illa Parochialis habet pinguiore redditus, Episcopus potest isti Rectori obtrudere adiutorem cum dicta difmembratione. Porro iustam causam necessitatis talem esse oportere, cui alias opportunè provideri non possit, ait Card. de Luca. de Regular. d. 27. n. 4. Item de Paroch. d. 34. nu. 3. ait, requirit ad effectum difmembrationis præciam nimium moralem necessitatem. De cetero, quænam in particulari causâ constituant necessitatem illam & utilitatem respectu Parochialis difmembrandarum, aut dividendarum, cum erectione novæ Parochiæ, uti & quæ in dicta earum difmembratione & divisione adhibenda speciales solennitates, vide sub actum alibi, ubi de Ecclesiarum Parochialium erectione. Vide etiam Lott. cit. q. 28. n. 45. Card. de Luca. in Miscellan. d. 1. à nu. 115. & ad Trid. d. 16. à n. 1. de Paroch. d. 33. 34. 35. 36. & c. qui etiam cit. d. 34. n. 2. de Paroch. Quod materia illa difmembrationis vel divisionis Parochialium certam ac determinatam regulam non recipiat, utpote reposita in arbitrio Episcopi, adversus quod licet, ubi firmiter rationabile, detur appellatio vel recursus, attamen rarum & difficile sit, ut illud de iniustitia positiva convinci valeat, quoties interponitur pro difmembrationis denegatione: unde etiam forte nulli vel nimium rari sunt casus, in quibus Episcopo denegante, Romana Curia in gradu appellationis, vel recursus id præcipiat, frequenter autem reprobari solet in casu converso, in quo tanquam in specie formalis alienationis rigide proceditur super interventu causæ, & solennitatis.

Questio 954. Quæ solennitates necessario adhibenda in difmembratione Ecclesiæ seu beneficii?

Respondeo primò: Illæ solennitates juris adhibenda sunt, de quibus in c. sine exceptione. 12. q. 2. c. dudum. de reb. Eccl. non alien. Lott. d. 1. q. 28. n. 5. citans Rotam decis. unice. n. 1. de reb. Eccl. in noviss. & in una Toleran. Parochial. 17. Nov. 1601. & in Aquilana nullitatis erectione. 24. Maii 1610. & c. Cùmque hæc solennitates, ut Garc. p. 12. c. 3. p. 3. sint eadem (intellige saltem pleræque) quæ in unionione, adeoque consistant potissimum in vocatione ceterarum personarum, requirendoque earum consensu (unde & usus inolevit, in literis, quæ super difmembrationibus expediuntur à Cancellaria, semper apponendi clausulam: vocatis vocandis, quæ arctat Executorem ad procedendum viâ ordinariâ, ut Felin. in c. de cetero. n. 10. de re iudic. Lott. cit. c. 28. n. 2.) de his, quænam ea sint, quærendum; unde

2. Respondeo primò: Vocandus est Rector beneficii difmembrandi, & eo non vocato fieri nequit difmembratio, secus ac accidit in unione. Lott. cit. q. 28. n. 7. citans gl. in Clem. si una. de reb. Eccl. non alien. v. vocatus, & ibid. Imol. n. 12. ubi etiam reprobat Holtiensem, confundentem in hoc puncto terminos unionis, & difmembrationis. Ventrigl. to. 2. annor. 8. §. 2. n. 18. (ubi etiam, quod simili ratione vocandus Rector in difmembratione all-

ne alicujus joris beneficii) Castrop. cit. §. 10. n. 1. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Unde Rectori permiffa est appellatio, adeo ut, si intra decendum datum ad appellandum, procedatur ad executionem, ea nulla sit, ex generali Regula c. non solim. de appell. in 6. Lott. loc. cit. num. 9. citans Rotam in Casaragust. dismemb. 25. Jun. 1607. Hunc consensum debere esse expressum & explicitum, & non sufficere tacitum & implicitum, tradit Lott. ibid. n. 16. citans gl. in c. dudum. v. perpetuus. de reb. Eccl. non alien. in 6. & Rotam in Elborens. dismemb. 18. Nov. 1600. Non tamen exigit consensus ille scripturam, sicut eam exigit decretum Superioris, quod alias alienationem precedere debet. Lott. ibid. n. 13. citans Innoc. in cit. c. dudum. n. 3. Sufficere etiam ad validitatem dismembrationis, si postmodum talis consensus superveniat, censet Lott. loc. cit. num. 12. eò quòd requisitio talis consensus non exigatur pro forma (quo casu aliud dicendum fore, ait ex Innoc. loc. cit.) cum id non de claret textus c. ad audientiam. de Eccl. adif. nec is ratione auctoritatis requiratur, sed tantum ratione præjudicii. Putat tamen Lott. n. 14. ex Innoc. loc. cit. ad hoc, ut talis consensus superveniens attendatur, necesse esse, quòd eum præcedat tractatus, in quo deliberetur, dismembrationem fieri oportere propter Ecclesie utilitatem: Ecita convalescat alienatio (idem est de dismembratione) ex hunc, & non ex tunc. Quodsi tamen vocatus Rector nollet consentire, potest Episcopus eo invito, si subit justa causa, procedere ad dismembrationem. Lott. loc. cit. n. 10. juxta textum c. ad audientiam. Porro in ordine ad hunc effectum is intelligitur nomine Rectoris beneficii, qui habet defensionem illius. Unde cum jus Parochie censetur residere penes Prælatum, non autem penes Vicarium, requirendus erit consensus hujus Prælati, vel etiam Capituli, si penes Capitulum sit cura habitualis, non autem Vicarii, qui solum habet exercitium, & suam congruam. Lott. loc. cit. n. 18. & 19. qui etiam n. 21. addit, quòd, ubi habet consentire Capitulum, non sufficit consensus singulorum de Capitulo, sed requiritur consensus Capitulariter, ut Felin. in c. cum omnes. n. 24. & 28. de Constit. & Rota decis. 384. n. 6. p. 1. Recent.

3. Secundo requiritur etiam consensus Ecclesie vel Collegii, cujus Canonatus vel beneficium aliud dismembrandum. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 5. Ventrigl. loc. cit. n. 15.

4. Tertio requiritur etiam consensus Defensoris, si Ecclesia seu beneficium dismembrandum sit vacans. Castrop. cit. §. 10. n. 1. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Lott. cit. q. 28. n. 22. ubi, quòd si Ecclesia vacaret, deberet ad istum effectum dismembrationis ei deputare Episcopus defensorem, ad cujus officium pertinet, disquirere de legitimitate & veritate cause necessaria. Debet autem cavere Episcopus, ne talem deputet, qui possit corrumpi. Lott. cit. n. 22. juxta gl. in c. 1. de reb. Eccl. non alien. in 6. v. defensore. & Rotam in Toletan. Paroch. 19. Nov. 1601.

5. Quarto requiritur consensus patronorum, non secus ac in unione. Card. de Luca. de jurep. d. 66. n. 10. ubi: nedom invalida est provisio, & resignatio, seu permutatio ipsius beneficii; verum etiam unio, etiam si fieret ad favorem Seminarii juxta formam Trid. seu ex alia justa causa, idemque ex rationis identitate in suppressione vel dismembratione, aliòque actu præjudiciali; scilicet in beneficiis etiam libera collationis habemus,

P. Lauren. Fori Benef. Tom. III.

quòd in suppressionibus, vel dismembrationibus desideratur consensus Rectoris, vel Parochianorum, aut alterius interessati, multò magis desiderandus est consensus Patroni in Ecclesia non libera. Contrarium tamen tenent Lott. saltem in casu constituti defensoris beneficii. cit. q. 28. n. 23. ubi præmissis de defensore mox subjungit: ex quibus etiam consequitur, consensum Patronorum minime exigi vel curari, ut latè resolvit Rota apud Cassad. decis. 3. sub. n. 4.

6. Quintò in dismembratione Parochie requiritur quoque consensus Parochianorum, prædictis verbis satis indicat Card. de Luca loc. cit. Sed de hoc dictum alibi. De divisione Parochie negat Castrop. cit. §. 10. n. 5.

7. Sextò requiritur sicut ad unionem, ita etiam ad dismembrationem consensus Capituli Cathedralis, ut expresse disponitur in Clem. 2. de reb. Eccl. non alien. Castrop. loc. cit. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 4. Idque etiam beneficium dismembrandum non spectat ad Cathedralium, aut ei subiectum sit, sed sit alioquin Ecclesie; eo quòd sicut in unione, ita & in dismembratione, etiam priorum beneficiorum Capituli Cathedralis consensus requiritur, non præcisè tantum ut interessati, sed etiam independenter ab hac interessentia, quatenus solennitas, & ex ea ratione, quòd ob arctissimam hujus Capituli cum Episcopo conjunctionem omnia negotia ardua exigant cum eo communicari & expediri: adeoque & talis solennitas, & ex eadem ratione (quòd nimirum etiam unio, & dismembratio externorum illi beneficiorum adhuc sit negotium arduum) requiritur in dismembratione, etiam illorum beneficiorum: quòd facit, quòd tradit Barbof. juris Eccl. l. 1. c. 32. n. 7. ex decis. Rota in Treventina benefic. 12. Novemb. 1629. & Seraph. decis. 338. n. 2. Quòd in alienatione bonorum Episcopi partis requiritur consensus Capituli, non ut personæ habentis interesse, sed solum tanquam solennitas. Facit quoque, quòd tradit Ventrigl. to. 2. annot. 8. §. 2. num. 15. quòd in suppressione Canonice Collegiate requiritur consensus tam Capituli Cathedralis, quàm Collegiate.

8. Præter hanc solennitatem consistentem in vocatione interessatorum, & exquisitione consensus illorum, adhibendum quoque pro solennitate necessariò requisita tractari, nempe Episcopi cum Capitulo super dismembratione facienda, vult Lott. cit. q. 28. n. 5. & Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. de quo vide dicta supra de unione; ea enim hic pariter sibi locum vendicant.

9. Ac denique in hac specie alienationis spiritualis, nempe dismembratione beneficiorum non intrat necessitas solennitatis beneplaciti Apostolici, sicut ea requiritur juxta præscriptum Extravag. ambitioze, ad alienationem aliarum rerum Ecclesie. Card. de Luca. de Regular. d. 64. n. 9.

Questio 955. Quando nam dismembratio censetur sortita suum effectum?

Respondet: Iam demum dismembratione, uti et suppressione, non secus ac unione sortitam centeri effectum suum, cum secuta tandem est vacatio per cessum, vel decessum beneficii, quòd dismembratum vel suppressum; simulque apprehensa possessio, ait Lott. l. 1. q. 29. n. 27. Verum hoc quidem procedit in suppressione: item in dismembratione simul extinctiva tituli, ut idem Lott. In simplici tamen dismembratione fructuum, intacta substantia tituli (quæ est propriè dicta dismembratio)

trio) contrarium dicendum, nempe etiam ante cessum, vel decessum obtinentis beneficium illam censi posse sortitam suum effectum, ait idem nu. 28. juncto n. 29.

Questio 956. *An dismembrationes, & quae cadant sub regula Cancellaria Revocatoria unionum?*

Respondet Lott. cit. q. 29. n. 28. & 29. dismembrationes simplices fructuum, illas a substantia beneficii, olim usque ad tempora Clem. VIII. non cecidisse sub hac regula; eod quod ab illo nunquam ea regula ita concepta fuerit, ut ejusmodi dismembrationes complecteretur; & hinc majores nostros semper tenuisse, hujusmodi dismembrationes non cadere sub hac regula, ut Crescent. decis. 1. n. 3. de Paroch. Seraph. decis. 982. n. 1. & 2. Quidquid sit, ubi fieret dismembratio fructuum in totam, ita ut extinguatur titulus beneficii, quo casu intraturam ait argumentationem Mandosii; qui hac in re titubavit. ad hanc reg. q. 21. à n. 4. Ad eundem Mandosii, remittit Chok. ad hanc reg. revocator. nu. 18. ubi: quid autem dicendum de annexione partis fructuum, num comprehendatur hac regula, vide apud Mandosii, loc. cit.

Questio 957. *Quid sit divisio, qualiter prohibita, & qualiter permessa?*

Respondeo: De primo jam dictum satis ante, ubi, quid sit dismembratio, & qualiter ea differat a divisione: nempe quod divisio in eo consistat, quod beneficium secerit, & ex uno beneficio fiant duo. Garc. p. 12. c. 4. nu. 1. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 3. §. 10. n. 3.

Respondeo ad secundum: Prohiberi illam a jure. c. majoribus. c. dilecto. c. vacante. de prob. & ibi AA. communiter. Garc. Castrop. ll. cit.

Respondeo ad tertium: Permittitur tamen & illa, ubi justa est causa, & adstant legitima conditiones. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 2. juxta textum c. vacante. & ibi AA. passim, & gl. in c. majoribus. v. divisionem.

Questio 958. *Quanam in specie sit justa causa divisionis?*

Respondeo: Eam esse unicam, nimirum ut hac ratione obligationibus beneficio incumbentibus satisfiat, quibus, quamdiu beneficium unum & indivisum manet, satisfieri nequit, v. g. si beneficium est curatum, & unum cum sit, satisfieri nequit Cura, divisione autem facta ei satisfieri potest. Idem est de Canonatu, aliove beneficio simplici, si munus haberet, cui nullatenus satisfieri posset seclusa divisione. Castrop. loc. cit. n. 4.

2. Hinc causa sufficiens beneficia dividendi non est, quod cultus divinus multiplicatione beneficiorum augeatur. Lott. l. 1. q. 28. n. 82. (ubi: circa illud, quod est causa finalis sectionis diligenter observa, quod, cum melius servietur Ecclesie per plures quam per pauciores, videtur frustratorie adhiberi, ex quo in omni sectione augetur numerus servientium, propterea referendum est id ad praesentem necessitatem Ecclesie; cum non semper expediat esse plures ministros.) Castrop. cit. n. 4. citans Imol. in c. vacante. de prob. Lambert. de jurep. l. 2. p. 1. q. 12. d. 7. Item apud Garc. Rota in Callaguris. benef. 18. Jun. 1593; ubi expresse dicit ex Per. de Ubald. tr. de Canon. Episc. c. 7. n. 6. (quod ipsum etiam ex eodem asserit Lott. loc. cit. nu. 64.) augmentum hujusmodi cultus divini ad hunc effectum non habetur in consideratione ex numero beneficiorum, nisi ubi Ecclesia propter defectum beneficiorum suis debitis servitiis defraudaretur. Item dicitur ibi; nec di-

catum, quod in augmento numeri beneficiorum diminuitur cultus augeatur; quia respondetur, quod haec sola causa non est sufficiens ad inducendam divisionem beneficiorum, & praebeandarum; & si aliter diceretur, sequeretur, quod semper ex illa causa augmenti divini cultus esset loci divisioni beneficiorum contra jura praedicta. Arque ita Rota in dicta causa pronunciat, nullam esse sectionem ex simplici hujusmodi causa multiplicandi beneficiatos factam. Lott. loc. cit. n. 64.

3. Neque sufficiens causa est extinctio litis, & litigantium concordia, haec enim alia via obtineri possunt, absque eo, quod beneficia dividantur; & per reservationem nimirum portionis. Lott. loc. cit. n. 68. Castrop. loc. cit. Rota in eadem Callaguris apud Garc. ubi etiam Rota ait, concordias semper fieri debere, ne sequatur Sectio beneficii, juxta c. missos. sent. de prob.

4. Neque causa sufficiens est dividendi beneficium Parochiale multitudo Parochianorum, si seclusa divisione, omnibus illis administrari possunt Sacramenta ab ipso Rectore, alisque in adiutorium assumptis. Castrop. loc. cit. argumento Trid. sess. 21. c. 4. ubi disponit, ut, antequam ad divisionem procedatur, Episcopi, etiam tanquam Sedis Apostolicae delegati, in omnibus Ecclesiis Parochialibus vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus est, ut unus Rector non possit sufficere administrandis Sacramentis, & cultus divini peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos spectat, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adiungere, quot sufficienti ad illud; adeoque hoc remedium prius tentandum. Castrop. loc. cit. Barbos. ad cit. loc. Trid. Ad compellendum autem Rectores, ut designent sibi adiutores, opus non est, si Episcopus procedat ex officio ut Episcopus, ut is probeat aliquem, vel aliquos Parochianos, decessisse sine Sacramentis defectu congrui servitii; sed sufficit, si periculum sic decessendi extrajudicialiter cognoscat. Secus esset, si ad instantiam partis Rector compellendus esset ad assumendos adiutores; eod quod difficulter pars probare possit necessitatem, nisi probeat, aliquem sine Sacramentis decessisse. Castrop. l. c. Verum de causis, aliisque observandis in divisione Parochiarum dictum est sufficienter aibi, & remissum ad Card. de Luca & Lott. quest. ante hanc. §. prater hos vide etiam de hoc Castrop. loc. cit.

Questio 959. *Qua praeter legitimam causam requirantur conditiones ad dividendum beneficium?*

Respondeo: Requiriti duas, prima est, ut fructus pro singulis beneficiis designati sint sufficientes ad alendum congrue utrumque beneficium, Castrop. loc. cit. n. 3. Lott. cit. q. 28. n. 76. ubi etiam, quod in determinatione hac redituum seu fructuum non sit habenda consideratio duntaxat alimentorum, verum etiam onerum Episcopatum & hospitalitatis, & hanc sufficientiam semper probandam per eum, qui Sectioni innotuit, Aliter, ut adhibeantur solennitates, quae requiruntur in alienatione rerum Ecclesiasticarum, quia hac divisio est vera talis alienatio. Castrop. loc. cit. Porro haec solennitates in divisione eadem sunt, quae in dismembratione. Quod autem de consensu Rectoris, cujus beneficium dividendum, ait Castrop. loc. cit. n. 5. hunc non requiri; cum Trid. dicat, etiam in vitis Rectoribus fieri posse divisionem, & hanc tota causa relinquatur a Concilio arbitrio Episcopi, sic intelligendum juxta dicta, ut in votis

curus Rector consentire noluerit, possit Episcopus etiam invito, ubi adest iusta causa, procedere ad divisionem. De Parochianorum consensu non requirendo facilis admittitur, quod tradit *ibid.* Castrop. Hoc bene subiungit Castrop. n. 6. ex *Barbof. ad cit. loc. Trid. nu. 4.* posse tamen Rectorem, uti & Parochianos à decreto divisionis, & erectionis novæ factæ per Episcopum, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatum, appellare, ita ut hæc appellatio necessariò interponenda sit apud Sedem Apostolicam, ubi Episcopus divisionem fecit tanquam Sedis Apostolicæ delegatus. Si verò aut Ordinarius processit, appellatio interponi potest sit coram Metropolitanis; habituram autem appellationem effectum non suspensivum, sed devolutivum, ait *ibid.* Castrop. Argumento *c. ad audiendum. de Eccl. adif.*

Questio 960. An, & qualiter Episcopus facere possit divisionem?

Respondeo primò: Utrique præcedente conditione servatâ, accedente etiam iustâ causâ, Ecclesiarum sibi subjectarum divisionem facere potest Episcopus, ut colligitur satis ex *Trid. sess. 21. c. 4. Castrop. loc. cit. n. 3.*
Respondeo secundò: In Ecclesia tamen Collegiata numerata, hoc est habente certum numerum & determinatum præbendarum sectionem Canoniarum ad effectum augendi numerum Præbendarum seu Canonicorum facere non potest Episcopus, dum numerus ille certus semel statutus esset auctoritate summi Pontificis; quia talis numerus sine auctoritate Papæ alterari, adeoque nec augeri dividendo, nec minui supprimendo præbendas potest. *Lott. cit. q. 28. n. 55. & 56. citatus Jo. And. in c. cum accessissent. nu. 19. de Constit. Quod tamen intelligendum subiungit Lott. n. 57. nisi ex post fructus excreverint, vel decreverint, ut Abb. in cit. c. cum accessissent. nu. 4. & Felin. nu. 17.* Illud etiam notandum, quod ait *Lott. loc. cit. n. 60.* nempe quòd, dum requiritur, ut concurrat consensus Capituli pro tali alteratione status Ecclesiæ, quæ contingit per talem divisionem aut suppressionem, illud referendum sit ad Prælaturam Superiorem illius Capituli; eò quòd Capitulum nunquam ex se id possit, sed omnino requiratur auctoritas Episcopi. Si tamen Episcopus non sit de Capitulo, vel habeat bona communia cum ipso Capitulo, tunc enim exigatur auctoritas Metropolitanæ, vel Papæ, ut *Jo. And. loc. cit.*

Questio 961. Qua de causa, & qualiter divisio Diocesis cum erectione novæ Cathedralis fieri, & permitti possit?

Respondeo: Dum ex diocesis amplitudine, & itineris asperitate difficile, nimiumque incommodum redditur pastoribus, oves statutis temporibus visitare, recognoscere; ipsisque ovibus pastorem adire, iustam censeri causam faciendi divisionem diocesium, ait *Card. de Luc. in Miscellan. d. 1. n. 117.* At tamen certa & determinata Regula cuiuscunque casui applicabilis desuper statui non potest; plura siquidem, quam dicta causa requisita ad id desiderantur ea præsertim, ut antiquæ Ecclesiæ dignitas non vilescat, ac etiam nova convenientem quoque dignitatem sortiatur & conservare valeat. Quod ipsum pro regionum moribus Regulam recipit; cum in una regione non dedecet, Ecclesias Cathedralis habere fines brevissimos, in alia regione praxis sit diversa, & contra,

P. Leuren. Fori. Benef. Tom. III.

Card. de Luc. loc. cit. quæ eadem ferè repetit ad *Trid. d. 16. n. 6.* de hac autem diocesium divisione agere, & hac examinare spectare ad Congregationem Consistorialem, ait *cit. d. 1. in Miscellan.* & ea frequèter in forma potius extrajudiciali & consultativa disputari, & examinari solere in dicta Congregatione, ait ad *Trid. l. c.* vide eundem *deprement. d. 6.*

Questio 962. Qua de causa, & qualiter procedi possit ad divisionem Provinciae Ordinis alicujus Religiosi?

Respondeo *Card. de Luc. de Regular. d. 27. nu. 3. & 4.* eisdem ferè terminis adhibendos in dismembratione, & divisione hujusmodi Provinciae, qui adhibentur in materia divisionis Ecclesiarum Parochialium; cum & hæc divisio sit alienatio prohibita cadens sub terminis *Extrav. ambitiosas* exigere non solum solemnitates consistentes in beneplacito Apostolico, & in consensu interestatorum, sed etiam iustam causam necessitatis, cui aliàs opportunè provideri non possit; quòdque verificentur duo extrema: nempe primò, ut antiquæ Provinciae dignitas per hujusmodi divisionem non vilescat, sed in congruo suo ac decenti statu remaneat. Secundò ut novum corpus illud, seu nova Provincia cum debita decencia constitui valeat, ne aliàs vilipendendi ratio eadè, quæ in Parochialium, vel etiam diocesium divisione intrer. Porro de divisione unius Religionis ab alia vide eund. *Card. de Luca. de Regular. d. 5. per tot.*

PARAGRAPHVS II.

De Alteratione, & Suppressione Beneficiorum.

Questio 963. Quid hic veniat nomine alterationis, seu mutationis beneficiorum?

Respondeo: Variam spectari posse beneficiorum alterationem, quarum alia extrinseca, alia magis intrinseca videtur, ut dum beneficium de subiecto Jurispatronatus transit in liberum, vel contra. Qui transitus qualiter contingat, satis constat ex dictis de *jurep.* Item dum annexa beneficium in ejus fundatione & erectione onera mutantur, demuntur, aggravantur; sic enim quasi extrinsecè dici potest mutari beneficium, de quo etiam dictum a *libi*, ubi de erectione beneficiorum. Alia magis intrinseca mutatio est, dum simplex in curatum, aut dignitatem, regulare transit in seculare, vel contra; de quo postremo dictum ad initium *part. 1.* ubi de natura & divisione beneficij. Nominè verò alterationis Ecclesiarum magis ordinariè venire solet ea mutatio, quæ Ecclesiæ aliqua (intellige, in qua est Congregatio aliqua Clericorum) Regularis mutatur in secularem, vel contra, Ecclesiæ aliqua Collegiata purè in Cathedralis, Cathedralis in Metropolitanam, Parochialis in Collegiatam, simplex in Parochialem, Conventualis unius Ordinis in Conventuale diversis instituti & professionis. *Azor p. 2. l. 6. c. 30. q. 1.* Alterari quoque statum Ecclesiarum, præcipuè curatarum, sive sint Collegiatae, sive simplices, tribus nempe sectione seu dismembratione, suppressione, & unione beneficiorum, ait *Lott. l. 1. q. 28. n. 1.*

Questio 964. Penes quem sit potestas alterandi Ecclesias modo dicto?

Respondeo primò: Mutandi Ecclesiam Parochialem, vel etiam purè Collegiatam, aut

Qq 2

quam